

Postna prečana v gotovini - Cena 35 lir

Leto XVII. - Št. 164 (4938)

TRST, sredi 12. julija 1961

Nov val dinamičnih napadov na železniško električno omrežje med Italijo, Avstrijo in Švico

V poslanski zbornici debata o nezaupnici PSI

Za ostreitev odnosov med Italijo in Avstrijo vlada ponovno uvedla potni list in vizum

Razlogi nasprotovanja PSI sedanjemu Fanfanijevi vladi

Italijanska vlada poslala avstrijski vladi ostro protestno noto in odložila odgovor na avstrijsko noto glede Južne Tirolske - Ukrep o potnih listih za prehod avstrijsko-italijanske meje stopi v veljavo danes ob 18. uri

Voditelj PSI Nenni obrazložil resolucijo o nezaupnici - Saragatovi argumenti za podporo vladi - Sicilska skupščina razpravlja o nezaupnici KD

RIM, 11. - Teroristični napadi na električno omrežje visoke napetosti, ki so pred mesecem dni zajeli bo-

lo obrambnega ministra Andreottija, ministra za promet Spataro in državnega podsekretarja za zunanje zadeve...

di o vsebini nedavne avstrijske note italijanski vladi. Italijanski veleposlanstvo na Dunaju je sporočilo avstrijskemu zunanjemu ministru...

(Od našega dopisnika) RIM, 11. - V poslanski zbornici se je danes začela politična debata v zvezi s socialistično resolucijo o nezaupnici vladi...

Na železniški progi med Verono in Tridemom so v bližini naselja Cava dei Preti, na meji med trentinskim in bo-

soke napetosti, danes ponovno je bil izdan potni list in vizum. Italijanska vlada poslala avstrijski vladi ostro protestno noto...

Medtem pa vlada v bočenski pokrajini skoro popolnoma ni. V dolini Pusterja je prišlo trikrat do opozorilne streljanja vojaških stražnih patrol.

z neupostovitosti onih, ki bi hoteli ohraniti status quo in da skuša vplivati pomirjevalno. Ob zaključku se je Nenni povrnil na vprašanje notranje politike in dejal, da so socialistične levice samo povedali, da se bodo socialisti borili za njimi...

Ameriški načrti za delno mobilizacijo bodo še pospešili oboroževalno tekmo

Nenni je nato opozoril na strukturne pomanjklivosti sedanjega parlamenta, glede bistvenih vprašanj države, kar v sedanjem položaju prispeva objektivno k ofenzivnemu povratku tistih demokratskih sil, ki so pred letom doživeli poraz na ulicah.

Moskva obtožuje ZDA, da so prve začele večati vojaške kredite - Adenauer kritizira Brandta

Koča Popović v Leningradu

Potrjena stavka železničarjev

Letalo s 116 potniki se je ponesrečilo

WASHINGTON, 11. - Pomočnik državnega tajnika za obrambo Swell Gilpatrick je danes na tiskovni konferenci izjavil, da ameriška vlada proučuje možnost, da odpošle kontingente reze-vistov, da okrepi ameriške vojaške sile...

MOSKVA, 11. - Državni tajnik za zunanje zadeve Koča Popović je soprogo in ostali člani jugoslovanske delegacije v Leningradu. V svojem sporočilu poudarja sindikat, da odgovornost za neoprjetost, ki jo bo povzročila stavka, nikakor ne pade na železničarje...

RIM, 11. - Sindikat železničarjev CGIL je danes potrdil za petek štrajkovanje v sprotstvu nekoga častnika GPU. Obtoženo je vse zankal, tudi ko mu je državni pravdnik oporekal, da se drugič vrne v Italijo.

DENVER, 11. - V Denveru se je ponesrečilo letalo družbe "United Airlines", ki je letelo iz Philadelfije v Los Angeles. Se pred letom ustavilo v Chicagu in Omahi. V letalu je bilo 116 oseb, in sicer 109 potnikov in 7 članov posadke. Zvečer je predstavnik omenjene družbe v Denveru izjavil, da je pri nesreči nekaj potnikov zglušilo življenje. Dodal je, da so do sedaj gasilci našli 18 mrtvih.

De Gaulle bo danes govoril o svojih načrtih za Alžirijo

Do sedaj so ugotovili smrt 18 potnikov, mnogo pa jih je bilo ranjenih

Salan, Jouhaud, Gardy in pet polkovnikov obsojenih na smrt v odsotnosti

Gagarin v Londonu

Anglo-jugoslovanski svet za gospodarsko sodelovanje

Eichmann trdovratno ponavlja da je samo izvrševal ukaze

PARIZ, 11. - Seja francoskega ministrskega sveta, ki je morala biti jutri, je bila odložena na četrtek. Uradno se to utemeljuje s tem, da morajo de Gaulle pripraviti govor, ki ga bo imel zvečer po radiju in televiziji. To sporočilo je znova razburilo številne politične skupine, ki poudarjajo, da de Gaulle na ta način ne bo poročal svojim ministrom o vsebini svojega govora.

LONDON, 11. - Prvi sovjetski kozmonavt Jurij Gagarin je prišel danes z letalom iz Moskve v London. Na letališču so ga sprejeli tajnik kabineta ministra za znanost Francis Turberville, general britanskega letalstva Ronald Lee in sovjetski poslanec v Londonu Soldatov. Na letališču se je zbrala tudi velika množica, ki je Gagarina navdušeno pozdravila. Ob prihodu na letališče je Gagarin izjavil, da njegovo potovanje v vesolju ni bilo samo uspeh sovjetske znanosti, temveč uspeh človeštva, ki bo prispeval k boljšemu razumevanju med narodi in k okrepitvi mira. Z letališča se je Gagarin odpeljal na sovjetsko poslanstvo, zatem pa si je ogledal sovjetsko razstavo. V petek popoldne bo Gagarin gost angleške kraljeve dvojice. V četrtek ga bo sprejel Mac Millan v spodnji zbornici.

BEOGRAD, 11. - Danes je bilo istočasno v Beogradu in Londonu objavljeno sporočilo o ustanovitvi anglo-jugoslovskega sveta za gospodarsko sodelovanje, ki ga sestavljajo jugoslovanski odbor za gospodarsko sodelovanje v Beogradu in britanski odbor za gospodarsko sodelovanje v Londonu. Pričakuje se, da bo novo ustanovljen svet, v katerem so ugledni zastopniki industrije, trgovine in bank Jugoslavije in Velike Britanije, z delom na odstranitvi ovir z olajšanjem izmenjave informacij, z zboljšanjem medsebojnega spoznavanja britanskih in jugoslovanskih gospodarstvenikov, prispeval k razvoju industrijske in tehnološke sodelovanja in povečanju trgovinske izmenjave med Jugoslavijo in Veliko Britanijo.

Kosaka. Prišel je z letalom iz Pariza. Na letališču ga je skupno sprejel osebni sekretar zunanji minister Segni. V svojih pozdravnih govorih sta oba ministra poudarila željo, naj bi se še okrepile prijateljske vezi med obema državama ter medsebojno sodelovanje na raznih sektorjih. Ob 17.45 je Kosaka odšel v palačo Farnesino, kjer je imel prvi razgovor s Segnjem, ki je trajal do 18.45. Pozneje je Kosako sprejel tudi predsednik vlade Fanfani.

Avstralija nasprotuje vstopu Anglije v skupno tržišče

Tudi Kitajska sklenila pogodbo s Severno Korejo

Najbolj varčni so Slovenci

Minister Kosaka v Rimu

LONDON, 11. - Predsednik angleške vlade Mac Millan je v spodnji zbornici izjavil, da britanska vlada ne misli podpisati pogodbe o skupnem tržišču, če ne bo pred prejetjem voljivo rešena vprašanja, ki bo prispeval k boljšemu razumevanju med narodi in k okrepitvi mira. Z letališča se je Gagarin odpeljal na sovjetsko poslanstvo, zatem pa si je ogledal sovjetsko razstavo. V petek popoldne bo Gagarin gost angleške kraljeve dvojice. V četrtek ga bo sprejel Mac Millan v spodnji zbornici.

PEKING, 11. - Kitajska in Severna Koreja sta podpisali pogodbo o prijateljstvu, medsebojnem sodelovanju in vojni pomoči. To je danes sporočil pekinški radio. Pogodba bo stopila v veljavo po ratifikaciji. Spremenjena ali odpuščena bo lahko samo sporazumom med obema pogodbenicema. Kakor je znano, je Severna Koreja podpisala podobno pogodbo pred nekaj tedni s Sovjetsko zvezo.

BEOGRAD, 11. - Danes je bilo istočasno v Beogradu in Londonu objavljeno sporočilo o ustanovitvi anglo-jugoslovskega sveta za gospodarsko sodelovanje, ki ga sestavljajo jugoslovanski odbor za gospodarsko sodelovanje v Beogradu in britanski odbor za gospodarsko sodelovanje v Londonu. Pričakuje se, da bo novo ustanovljen svet, v katerem so ugledni zastopniki industrije, trgovine in bank Jugoslavije in Velike Britanije, z delom na odstranitvi ovir z olajšanjem izmenjave informacij, z zboljšanjem medsebojnega spoznavanja britanskih in jugoslovanskih gospodarstvenikov, prispeval k razvoju industrijske in tehnološke sodelovanja in povečanju trgovinske izmenjave med Jugoslavijo in Veliko Britanijo.

Kosaka. Prišel je z letalom iz Pariza. Na letališču ga je skupno sprejel osebni sekretar zunanji minister Segni. V svojih pozdravnih govorih sta oba ministra poudarila željo, naj bi se še okrepile prijateljske vezi med obema državama ter medsebojno sodelovanje na raznih sektorjih. Ob 17.45 je Kosaka odšel v palačo Farnesino, kjer je imel prvi razgovor s Segnjem, ki je trajal do 18.45. Pozneje je Kosako sprejel tudi predsednik vlade Fanfani.

Manjšina Saragat je hkrati izrazil svoje nezadovoljstvo nad sedanjo vlado, vendar pa je prepričan, da bo vlada sprejela nekatere njihove minimalne zahteve, kot n. pr. izločitev finanstranja katoliških zasebnih šol iz šolskega zakona in v odločitvi tega zakona do konca septembra; odobritev finančnega zakona o stavbnih zemljiščih in zakona o nakupu takih zemljišč; nagli odobritev zakonodaje, povečanje minimalnih invalidnih in pokojnin.

Manjšina Saragat je hkrati izrazil svoje nezadovoljstvo nad sedanjo vlado, vendar pa je prepričan, da bo vlada sprejela nekatere njihove minimalne zahteve, kot n. pr. izločitev finanstranja katoliških zasebnih šol iz šolskega zakona in v odločitvi tega zakona do konca septembra; odobritev finančnega zakona o stavbnih zemljiščih in zakona o nakupu takih zemljišč; nagli odobritev zakonodaje, povečanje minimalnih invalidnih in pokojnin.

Manjšina Saragat je hkrati izrazil svoje nezadovoljstvo nad sedanjo vlado, vendar pa je prepričan, da bo vlada sprejela nekatere njihove minimalne zahteve, kot n. pr. izločitev finanstranja katoliških zasebnih šol iz šolskega zakona in v odločitvi tega zakona do konca septembra; odobritev finančnega zakona o stavbnih zemljiščih in zakona o nakupu takih zemljišč; nagli odobritev zakonodaje, povečanje minimalnih invalidnih in pokojnin.

Manjšina Saragat je hkrati izrazil svoje nezadovoljstvo nad sedanjo vlado, vendar pa je prepričan, da bo vlada sprejela nekatere njihove minimalne zahteve, kot n. pr. izločitev finanstranja katoliških zasebnih šol iz šolskega zakona in v odločitvi tega zakona do konca septembra; odobritev finančnega zakona o stavbnih zemljiščih in zakona o nakupu takih zemljišč; nagli odobritev zakonodaje, povečanje minimalnih invalidnih in pokojnin.

Manjšina Saragat je hkrati izrazil svoje nezadovoljstvo nad sedanjo vlado, vendar pa je prepričan, da bo vlada sprejela nekatere njihove minimalne zahteve, kot n. pr. izločitev finanstranja katoliških zasebnih šol iz šolskega zakona in v odločitvi tega zakona do konca septembra; odobritev finančnega zakona o stavbnih zemljiščih in zakona o nakupu takih zemljišč; nagli odobritev zakonodaje, povečanje minimalnih invalidnih in pokojnin.

Manjšina Saragat je hkrati izrazil svoje nezadovoljstvo nad sedanjo vlado, vendar pa je prepričan, da bo vlada sprejela nekatere njihove minimalne zahteve, kot n. pr. izločitev finanstranja katoliških zasebnih šol iz šolskega zakona in v odločitvi tega zakona do konca septembra; odobritev finančnega zakona o stavbnih zemljiščih in zakona o nakupu takih zemljišč; nagli odobritev zakonodaje, povečanje minimalnih invalidnih in pokojnin.

Manjšina Saragat je hkrati izrazil svoje nezadovoljstvo nad sedanjo vlado, vendar pa je prepričan, da bo vlada sprejela nekatere njihove minimalne zahteve, kot n. pr. izločitev finanstranja katoliških zasebnih šol iz šolskega zakona in v odločitvi tega zakona do konca septembra; odobritev finančnega zakona o stavbnih zemljiščih in zakona o nakupu takih zemljišč; nagli odobritev zakonodaje, povečanje minimalnih invalidnih in pokojnin.

Manjšina Saragat je hkrati izrazil svoje nezadovoljstvo nad sedanjo vlado, vendar pa je prepričan, da bo vlada sprejela nekatere njihove minimalne zahteve, kot n. pr. izločitev finanstranja katoliških zasebnih šol iz šolskega zakona in v odločitvi tega zakona do konca septembra; odobritev finančnega zakona o stavbnih zemljiščih in zakona o nakupu takih zemljišč; nagli odobritev zakonodaje, povečanje minimalnih invalidnih in pokojnin.

Manjšina Saragat je hkrati izrazil svoje nezadovoljstvo nad sedanjo vlado, vendar pa je prepričan, da bo vlada sprejela nekatere njihove minimalne zahteve, kot n. pr. izločitev finanstranja katoliških zasebnih šol iz šolskega zakona in v odločitvi tega zakona do konca septembra; odobritev finančnega zakona o stavbnih zemljiščih in zakona o nakupu takih zemljišč; nagli odobritev zakonodaje, povečanje minimalnih invalidnih in pokojnin.

Manjšina Saragat je hkrati izrazil svoje nezadovoljstvo nad sedanjo vlado, vendar pa je prepričan, da bo vlada sprejela nekatere njihove minimalne zahteve, kot n. pr. izločitev finanstranja katoliških zasebnih šol iz šolskega zakona in v odločitvi tega zakona do konca septembra; odobritev finančnega zakona o stavbnih zemljiščih in zakona o nakupu takih zemljišč; nagli odobritev zakonodaje, povečanje minimalnih invalidnih in pokojnin.

Manjšina Saragat je hkrati izrazil svoje nezadovoljstvo nad sedanjo vlado, vendar pa je prepričan, da bo vlada sprejela nekatere njihove minimalne zahteve, kot n. pr. izločitev finanstranja katoliških zasebnih šol iz šolskega zakona in v odločitvi tega zakona do konca septembra; odobritev finančnega zakona o stavbnih zemljiščih in zakona o nakupu takih zemljišč; nagli odobritev zakonodaje, povečanje minimalnih invalidnih in pokojnin.

Manjšina Saragat je hkrati izrazil svoje nezadovoljstvo nad sedanjo vlado, vendar pa je prepričan, da bo vlada sprejela nekatere njihove minimalne zahteve, kot n. pr. izločitev finanstranja katoliških zasebnih šol iz šolskega zakona in v odločitvi tega zakona do konca septembra; odobritev finančnega zakona o stavbnih zemljiščih in zakona o nakupu takih zemljišč; nagli odobritev zakonodaje, povečanje minimalnih invalidnih in pokojnin.

Manjšina Saragat je hkrati izrazil svoje nezadovoljstvo nad sedanjo vlado, vendar pa je prepričan, da bo vlada sprejela nekatere njihove minimalne zahteve, kot n. pr. izločitev finanstranja katoliških zasebnih šol iz šolskega zakona in v odločitvi tega zakona do konca septembra; odobritev finančnega zakona o stavbnih zemljiščih in zakona o nakupu takih zemljišč; nagli odobritev zakonodaje, povečanje minimalnih invalidnih in pokojnin.

Manjšina Saragat je hkrati izrazil svoje nezadovoljstvo nad sedanjo vlado, vendar pa je prepričan, da bo vlada sprejela nekatere njihove minimalne zahteve, kot n. pr. izločitev finanstranja katoliških zasebnih šol iz šolskega zakona in v odločitvi tega zakona do konca septembra; odobritev finančnega zakona o stavbnih zemljiščih in zakona o nakupu takih zemljišč; nagli odobritev zakonodaje, povečanje minimalnih invalidnih in pokojnin.

Manjšina Saragat je hkrati izrazil svoje nezadovoljstvo nad sedanjo vlado, vendar pa je prepričan, da bo vlada sprejela nekatere njihove minimalne zahteve, kot n. pr. izločitev finanstranja katoliških zasebnih šol iz šolskega zakona in v odločitvi tega zakona do konca septembra; odobritev finančnega zakona o stavbnih zemljiščih in zakona o nakupu takih zemljišč; nagli odobritev zakonodaje, povečanje minimalnih invalidnih in pokojnin.

Manjšina Saragat je hkrati izrazil svoje nezadovoljstvo nad sedanjo vlado, vendar pa je prepričan, da bo vlada sprejela nekatere njihove minimalne zahteve, kot n. pr. izločitev finanstranja katoliških zasebnih šol iz šolskega zakona in v odločitvi tega zakona do konca septembra; odobritev finančnega zakona o stavbnih zemljiščih in zakona o nakupu takih zemljišč; nagli odobritev zakonodaje, povečanje minimalnih invalidnih in pokojnin.

Manjšina Saragat je hkrati izrazil svoje nezadovoljstvo nad sedanjo vlado, vendar pa je prepričan, da bo vlada sprejela nekatere njihove minimalne zahteve, kot n. pr. izločitev finanstranja katoliških zasebnih šol iz šolskega zakona in v odločitvi tega zakona do konca septembra; odobritev finančnega zakona o stavbnih zemljiščih in zakona o nakupu takih zemljišč; nagli odobritev zakonodaje, povečanje minimalnih invalidnih in pokojnin.

Manjšina Saragat je hkrati izrazil svoje nezadovoljstvo nad sedanjo vlado, vendar pa je prepričan, da bo vlada sprejela nekatere njihove minimalne zahteve, kot n. pr. izločitev finanstranja katoliških zasebnih šol iz šolskega zakona in v odločitvi tega zakona do konca septembra; odobritev finančnega zakona o stavbnih zemljiščih in zakona o nakupu takih zemljišč; nagli odobritev zakonodaje, povečanje minimalnih invalidnih in pokojnin.

Manjšina Saragat je hkrati izrazil svoje nezadovoljstvo nad sedanjo vlado, vendar pa je prepričan, da bo vlada sprejela nekatere njihove minimalne zahteve, kot n. pr. izločitev finanstranja katoliških zasebnih šol iz šolskega zakona in v odločitvi tega zakona do konca septembra; odobritev finančnega zakona o stavbnih zemljiščih in zakona o nakupu takih zemljišč; nagli odobritev zakonodaje, povečanje minimalnih invalidnih in pokojnin.

Manjšina Saragat je hkrati izrazil svoje nezadovoljstvo nad sedanjo vlado, vendar pa je prepričan, da bo vlada sprejela nekatere njihove minimalne zahteve, kot n. pr. izločitev finanstranja katoliških zasebnih šol iz šolskega zakona in v odločitvi tega zakona do konca septembra; odobritev finančnega zakona o stavbnih zemljiščih in zakona o nakupu takih zemljišč; nagli odobritev zakonodaje, povečanje minimalnih invalidnih in pokojnin.

Tržajski dnevniki

Vreme včeraj: najvišja temperatura 27, najnižja 19,6, ob 19, ur 25; zračni tlak 1013,9 pada, veter 3 km severozapadnik, vlaga 73 odst., nebo 9/10 pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 23,6 stopinje.

Danes, SREDA, 12. julija
Mojor
Sonce vzhaja ob 4.26 in zahaja ob 19.34. Dolžina dneva 15.28. Luna vzhaja ob 4.14 in zahaja ob 19.28
Jutri, CETREK, 13. julija
Dragan

Sestanek pokrajinskih zvez demokratičnih občin

Odočna akcija za ustanovitev dežele Furlanija-Juljska krajina

Od 16. do 23. julija «Teden protestov za deželo» - Delavska zbornica iz Pordenona je napovedala protestno stavko proti zavlačevanju ustanovitve avtonomne dežele s posebnim statutom

Predvčerajšnjem so se v Cervinjanu sestali predstavniki pokrajinskih zvez demokratičnih občin dežele Furlanija-Juljske krajine. Sestanek, na katerem so proučili položaj v zvezi z vprašanjem čimprejše ustanovitve avtonomne dežele s posebnim statutom, so prisostvovali tudi predstavniki strank in gibanj, ki podpirajo to pobudo.

Zborovalci so z zadovoljstvom sprejeli ugotovitve, da je imelo gibanje za ustanovitev avtonomnih dežel v tem letu precejšen odjek po vsej Italiji in da je obveza za ustanovitev avtonomne dežele Furlanija-Juljske krajine s posebnim statutom postala vsled zadrževanja za ustanovitev dežele s posebnim statutom. Predstavniki pokrajinskih zvez demokratičnih občin so pozdravili enotne delegacije, ki so se zlozele na nastajajočo zborovanje vsedravnega sveta Gibanja za ustanovitev avtonomnih dežel v Florenci, ter na tretjem vsedravnem kongresu demokratičnih občin in pokrajin v Turinu. V tem času bodo enotna zborovanja v Furlaniji-Juljski krajini, medtem ko bo v Turinu bilo splošno odobrenje resolucije, ki obvezujejo vse demokratične sile države, da podprejo borbo našega prebivalstva za ustanovitev dežele s posebnim statutom.

Izidi izpitolov na nižji industrijski strok. šoli

Nizji tečajni izpiti Drž. nižje industrijske strokovne šole v Trstu (Rožni) so v poletnem roku 1961 opravili naslednji kandidati:

PRED IZPITNO KOMISIJO V TRSTU

Josip Antonič (odlično), Bogdan Bogatec, Vojko Bucavelli, Davorin Ciacchi, Marjan Cuk, Rado Dančič, Edvin Silivina, Ivan Dolinar, Krasovec Ivan, Osmar, Radoslav Naberger (odlično), Vojko Pahor, Aleksander Škerlj, Michael Škerk, Just Škrj, Edward Terčič, Gvido Zerial, Emil Ferfolija, Edvin Gregori, Boris Husar, Julij Kravos, Pavel Mahnič, Ivan Micheli, Vojko Sossi, Edvard Stojek, Bruno Tomasetig, Franko Vcpi.

Sonja Božič, Miranda Bratčevič, Emilija Cergo, Roka Četani, Nadja Corretti, Roka Giacomini, Ana Marija Serli, Modra Stefani, Nadja Trabec, Nadja Zagar, Marija Cetin, Vojmira Gregori, Silvana Hrvatin, Ana Marija Opar, Nadja Ploče, Laura Piseni, Volodjevec, Cvetka Zerial, Ana Znidarčič (odlično), Nadja Kozina (odlično), Nada Pocolen, Darja Polos, Valda Rizzotti, Mirjam Ceodek (privatistka).

PRED IZPITNO KOMISIJO NA CALINI

Vladimir Calzi, Mirian Carl, Franc Komar (odlično), Danilo Križančič, Henrik Muhič, Dušan Rasseni, Milan Zucchi, Albin Cesar (privatist), Aleksander Cergo, Aleksander Sergij Mahnič, Aleksander Kramar, Leopold Škerlavaj, Nevo Corbatti, Vladimir Furlan, Branko Santi (odlično), Majda Jeroc (odlično), Neva Cosina, Slavica Lovriha, Sonja Ota, Ksenija Smetlika.

V Felszezy so končali graditi 28.000-tonsko ladjo

V ladjedelnici Felszezy so večer dokončali graditi 28.000-tonsko motorno ladjo «Marven», ki so jo napravili za pomorsko družbo «Olin Marimonsa». To je največja ladja za prevoz tovora v razsutem stanju, ki so jo zgradili v italijanskih ladjedelnicih. Poleg tega je tudi največja ladja, ki so jo zgradili v Italiji v dveh delih. V miljski ladjedelnici Felszezy je namreč sploščila prekratko, tako da so morali zgraditi ladjo v dveh delih (posebej in jo nato sestavili v suhem doku Tržaškega arzenala.

PRIMORSKI DNEVNIK

UREDNIŠTVO
TRST-UL. MONTECCHI 6-11.
TELEFON 93-808 IN 94-638
Poštni predal 559

PODZURNICA GORICA
Ulica S. Pellico 1-11.
Tel. 33-82

UPRAVA
TRST - UL. SV. FRANCISKA št. 20 - Tel. št. 37-338

NAROCNINA
Mesečna 650 lir - Vnaprej: četrtletna 1800 lir - polletna 3200 lir - letna 6400 lir - F.R.I.: tedno 200 dn, mesečno 420 dn - Nedeljska posamezna 40 dn, letno 1240 dn - polletno 650 dn - četrtletno 480 dn - Poštni tekoči račun: Založništvo, tržajskega lista, T.I. 11-537.
Za FURLIJO: ADIT. DZS, Ljubljana, Sirtarjeva ulica 3-1, tel. 21-928, tekoči račun pri Komunarni Ljubljana št. 600-70/3-375

OGLASI
Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir. - Mail oglasitve 30 lir beseda. - Vsi oglasitvi naročajo pri upravi.

Odgovorni urednik
STANISLAV RENKO
Izdaja in tiska ZTT Trst

S tržaške avtoobusne postaje je včeraj jutraj odpotovala številna skupina tržajskih tabornikov odu Modrega vala. ki bodo letos tabornili v bližini Tolmina. Taborniki se bodo tam zadržali do konca meseca in jih bodo stari obiskali v nedeljo 23. julija. Zvečer so poslali taborniki našemu listu telegram: «Vše dobro - RMV», s čimer so prvo gotovo hoteli, da obvestimo tudi njihove, da so srečno pripravili

Minister za finance zavrnil zahtevo po znižanju cene bencina za tržaško področje

Pricakuje se odločna reakcija prodajalcev bencina, ki so v preteklosti že večkrat proglasili zaporo

Iz Rima poročajo, da je minister za finance v parlamentu negativno odgovoril na tržaško zahtevo, da se določi posebna količina bencina za tržaške avtomobiliste, ki za to količino ne bi plačevali državne takse. Minister je dejal, da ne more sprejeti te zahteve, ker naj bi predstavljala nevaren precedens za ostale tržaške avtomobiliste, ki naj bi bile v enakih pogojih.

Podpore dramskim gledališčem za leto 1961-62

Ministrstvo za turizem in predstave je objavilo pravila za podporo v korist dramskih gledališč v sezoni 1961-62. Prosnje je treba poslati na ministrstvo, ravnanstvo za predstave, do 1. oktobra 1961. Zanimajočane ustanove lahko dobe vsa pajsna na uradu za predstave v Ul. Teatro Romano 3.

Konec mature na učiteljsku

Včeraj je pred izpitno komisijo odgovarjal zadnji kandidat - Danes nadaljevanje na gimnaziji in trgovski akademiji

Polletni rok zrelostnih izpitolov na slovenskem učiteljsku v Trstu se je praktično zaključil včeraj, ko je pred izpitno komisijo odgovarjal zadnji kandidat. Izšli bodo verjetno objavljeni danes pozno popoldne. Kakor smo že poročali, so se ustnini izpiti na učiteljsku, kjer se je letos prijavilo 15 kandidatov za maturo, začeli v petek, na klasični gimnaziji pa v ponedeljek. Danes ob 8. uri se bodo začeli ustni izpiti na trgovski akademiji, kjer je letos 47 kandidatov. Na vrsti bo danes 10 dijakov, ki bodo odgovarjali pred komisijo za znanstveno skupino in pred komisijo za dostopnost skupino. Zadnji bosta delovali v aveh ločenih učilnicah. Ustni izpiti na trgovski akademiji se bodo zaključili 22. tm. Na klasični gimnaziji bodo danes na vrsti Tržajci, ker so vrnj opravili ustni izpiti dijaki iz goriške klasične gimnazije.

Seja občinskega odbora

Na sinočnji seji tržaškega občinskega odbora so razpravljali o raznih upravnih vprašanjih. V začetku seje pa so razpravljali tudi o sklepu nabrežinskega občinskega sveta, da odpre dovoljenje za zidanje novega begunskega naselja v Sesljanu ter poudarili, da ta sklep ni upravičen, oziroma da se vsaj v delu, ki se tiče odpre dovoljenja, saj nima tržaški občinski odbor nič pri stvari, ker ni za nabrežinsko občino nadzorna oblast.

Zadnja pot dveh žrtev hude prometne nesreče

Takšnega pogreba Nabrežinci že dolgo ne pomnijo, kar dokazuje, kako sta bila priljubljena pokojna Radovič in Basile

nimi ostanki Radoviča so našli na rami domači fantje, ono s posmrtnimi ostanki Basile pa njegovi delovni tovarši.

Od tu se je potem razvil dolg pogrebni spoved, na čelu katerega so bili šolski otroci in belo obličene dekline, ki so tudi nosile venca. Na bejmi trakovci. Sledili so belini venca - skupaj je bilo 28 velikih venec in mnogo cvetličnih blazin ter šopkov cvetja - potem pa se je v spoved vrstila nabrežinska godba, ki je igrala žalne korčnice.

Neroden padeč

Na svojem domu je včeraj okrog polne nerodno padla 66-letna Luigia Stralig vd. Bisiacchi iz Ul. Brunner 3, ki si je verjetno zlomila levo nogo, padla v avtomobil, ki jo opeljal v bolnišnico, kjer so jo sprejeli s pridržano prognozo na ortopedski oddelku.

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 20. uri film Cinescopo

GREENKA ZMAGA

(Vittoria amara)

V glavni vlogi nastopa CURD JURGENS

Razprava proti tihotapcem s cigaretami

Prizivno sodišče potrdilo obsodbo prve stopnje

Včeraj se je po dveh dneh na prizivnem sodišču končala razprava proti skupini tihotapcev s cigaretami, ki so vložili priziv proti obsodbi prve stopnje. Ves dan so govorili zagovorniki obtožencev, obsodbo je pa sodišče izreklo ob pol desetih zvečer. Odvorniki so se potoževali predvsem za to, da bi izločili obtoženo okolščino, češ da so obtoženci napadli finančarje s kamenjem, ko so jih hoteli v Griljanu aretirati. Če bi ta obžalovana okolščina odpadla, bi jim namreč močno znižali kazen. Kot smo pisali včeraj, so bili obtoženci prvotno obsojeni na skupno 19 let zavora in 80 milijonov lir globe.

S skuterjem v avto

Nekoliko pred osmo uro se je včeraj peljal s skuterjem od Oveba proti mestu 25-letni Mario Besticio, ki biva v begunskem taborniku pri Orehu. Pri hišni št. 14 v Zavljah ga je prihitel avto, ki ga je vozil 19-letni Ferruccio Oliveto iz Zavelj št. 14. Oliveto je najprej zavozil proti središču ceste nato pa krenil na desno stran, da bi zapeljal avto pred svoj dom. To je Besticio presenetilo in je trebil v avto.

Zdravniška izjava o umskih sposobnostih Norme Cecchijeva

Prve dni marca se je morala zagovarjati pred sodiščem 19-letna Norma Cecchijeva, ki je obtožena Stelli Smiloviča, da je zakrivila smrt 26-letne Claudie Favento iz Ul. Buonarroti, Slo je za nesrečo alibi zločin, ki je imel zelo globok odmev v javnosti, zlasti zaradi zagonetnih okoliščin, v katerih se je zgodil. Favento, v so namreč našli v prepadu nedaleč od Broinice. Kamenje se je izkazalo, da nima Smilovič nič opraviti z vsem tem in Cecchijeva je bila zaradi klevet pred sodišče.

Avto trčil v tovornik

Po ulici Porta sta se včeraj popoldne peljala z avtom 59-letni Giovanni Kenda iz Ulice Parini 15 in njegova žena Marija, ki je sedela poleg njega. Namenjena sta trčila s svojim vozilom v tovornik, ki ga je z leve strani privozil 33-letni Dino Tavolato iz Ul. Seta 37. Kenda in njegova žena sta se nekoliko poglobila v vsem tem in Cecchijeva je bila zaradi klevet pred sodišče.

SOLSKE VESTI

Ravnateljstvo nižje trgovske strokovne šole pri Sv. Ivanu obvešča učence V. r. osnovne šole, ki so opravili uspešno izpiti, da traja vpisovanje za l. r. do 25. julija 1961, vsak delavnik od 10. do 12. ure. Učenci pri vpisu morajo predložiti naslednje dokumente: 1. Rojstni list od anagrafskega urada 2. potrdilo o precepjenju 3. potrdilo o zdravju obeh 4. zadnje šolske prečiščevalo. Vsa druga pajsna se dobljo na tajništvo šole.

RAZNA OBVESTILA

Slovenski fotoklub v Trstu Ker je bilo sklenjeno na zadnjem sestanku, da se delovanje kluba ne prekine v poletnih mesecih, obveščamo člane, da je danes 12. tm. ob 20.30 redni sestanek v Ul. Montecchi 6-11. Na dnevnem redu očena slika, za katero naprosimo člane, da prinese poleg slik tudi ustrezne negatife.

Nacionalne 16.00 Velikani filmskega platna. - Revija najbolj slovesnih policijskih filmov. DNesni film «Golo mesto».

Fenice 16.00 «Veščastni Tarzan», tehnicolor, S. Scott, Excelsior 16.00 «Papige, Alberto Sordi, Aldo Fabrizi. Grattacielo 16.00 «Pristanica», Marlon Brando. Arbatone 16.00 «Sve v mojem zepcu», Rod Steiger, Nadia Tiller, Prevedano mladini. Supercinema 16.00 «Roman o Zadoru», John Wayne. Alabarda 16.00 «Ursula, Ed Furey, Moira Orlovi, tehnicolor. Zadrani dan.

Aurora 16.30 «Vlečko tveganje», Cristiano 16.45 «Jezeec samotne doline», tehnicolor, Alan Ladd. Garibaldi 16.00 «Marco Polo», Gary Cooper. Capitol 16.30 Revija Gary Cooperjevih filmov. «Tam, kjer zemlja peče», tehnicolor, Julie London. Impero Danes zaprt.

Italia 16.30 «Garsonjera», Eleonora Rossi Drago, Prevedano mladini. Zadrani dan. Massimo 16.30 «Eter morji», Don Megowan, Emma Danieli, tehnicolor. Moderno 18.00 «Night Club», tehnicolor, Claus Niederstadt. Astoria 17.00 «Male Zenske», Elizabeth Taylor. Astra 16.30 «Apokalipsa na Rumeni rekli». Vittorio Veneto 17.00 «Zakonski možje in nevarnosti», Sylvia Kresina, Prevedano mladini. Ideale 16.30 «Moj prijatelj Jezelec», Tognazzi, Vianello. Prevedano mladini. Marconi 16.30 na prostem 20.15 «Tu sei la musica...», tehnicolor, Caterina Valente. Savona 16.00 «Foto, Fabrizi in današnja mladina», Toto, Aldo Fabrizi. Odeon 16.00 «Narednik York», Gary Cooper. Skedenski 18.00 «Sissi, carjeva izvoljenka», tehnicolor, Romy Schneider.

IZLETI

PROSVETNO DRUŠTVO V SKEDNJU
priredi v nedeljo 16. julija 1961 izlet v Soško dolino in Kizivru Soče. Vpisovanje vsak posebej in detetec na sedež družve v Skedenski ulici 124-1 od 20.30. do 22. ure.

PLANINSKI IZLET SPDT V OVCIO VAS
SPDT priredi v nedeljo 23. julija izlet v Ovcio vas v Kanalski dolini. Izlet izhaja iz Kizivru Soče. Vpisovanje vsak posebej in detetec na sedež družve v Skedenski ulici 124-1 od 20.30. do 22. ure.

Tahorniki rodu «Modri vala»
priredi 23. tm. izlet v Tolmin, kjer imajo letos svoj tabor. Udeleženci izleta morajo imeti prapustnice ali potni list. Cena izleta je 1500 lir. V to ceno je vključeno tudi kosilo, ki ga bodo izletniki prejeli v taboru. Vpisovanje za izlet je v Ulici Geppa 9-11.

KINO «NAZIONALE»

SAMO DANES IN JUTRI
IZ obzorja
Velikani filmskega platna

Golo mesto

JULESA DASSINA

Igrata:
BARRY FITZGERALD,
DOROTHY HART

Kino na Brečnah

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 18 in ob 20.30 na prostem film:

«Cena uspeha»

(Il prezzo del successo)

OD VČERAJ DO DANES

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE
Dne 11. julija 1961 se je v Trstu rodilo 1 otrok, umrlo pa so 3 osebe.

RODILI SO SE: Carlo Anselmi, Renzo Kerčič, Viviana Bevilacqua, Vincenc Škerlavaj, Savina Cosina, Giuliano Donati, Antonella Carbone, Alessandro Angelis, Dario Bembi, Ingrid Hansen Westervoll, Laura Dellise.

UMRLI SO: 73-letni Andrea Zocchi, 32-letni Giuseppe Basile, 79-letni Antonio Stoppa.

NOČNA SLUŽBA LEKARNA
Crevulo, Ul. Roma 15; Croce Verde, Ul. Sretelovane 39; dr. Gmeiner, Ul. Guana 14; Al Lloyd Ul. dell'Orologio 6; dr. Signori, Trg bolnišnice 4.

VČERAJŠNJE CENE NA TRGU NA DEBELO

(V prvem stolpcu so naštejana cene, v drugem pa vsiže, v 3. prevladajoče)

komarčevci	235 377 355
limune	106 141 118
marelice	59 140 110
jabolka	90 130 110
bruske	47 188 85
breskve	36 153 85
slive	24 141 80
persi	15 70 80
kumarcje	30 63 70
cebula	60 77 80
svet žito	100 141 118
stročje	80 300 110
prva solata	60 140 110
jajčevce	94 153 80
krompir	21 47 80
paradižnik	141 141 141
paprika	141 141 141
seleni radič I	250 350 300
seleni radič II	50 150 100
bučice	50 150 100

Vssem prijateljem in znancem naznanjamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil naš dragi

Maks Kralj

Pogreb nepozabnega pokojnika bo danes ob 17. uri iz hiše zalostj v Izoli.

zalozilci:
žena, sinovi, mati, sestra, brat, nevesta in vnuki
Izola, Trebeše, 12.VII.1961.

Valute

dolar	619 75
švicarski frank	143 82
tunt sterling	1727 -
francoski frank	126 90
marka	150 00
šiling	23 92
dinar	- 73
marengo	4700 -
ziato	704 -

O popisu prebivalstva po narodnosti

Objavljamo še članek prof. dr. L. Cermelja o popisu po narodnosti, ker gre za važno vprašanje, ki je prav, da ga osvetlimo čim bolj z vseh strani.

Beneški dnevnik, el Gazzettino je meseca junija v svoji tržaški izdaji v daljši seriji člankov sprožil anketo o morebitnem popisu prebivalstva po narodnosti in je objavil izjave in mnenja nekaterih strokovnjakov ter predstavnikov raznih italijanskih in slovenskih strank in straz.

Zal ima anketa že svoj izvirni greh. Namena se namreč na upodobitve etniške strukture samo na Tržaškem ozemlju, češ da je poznavanje Slovencev na tem ozemlju potrebno za izvajanje določb posebnega statuta londonske spomenice o nacionalnosti. Zakaj ne predvideva anketa podobnega popisa v vseh državah, tako da bi bili zajeti Slovenci v goriski in vzhodni pokrajini? Razen Slovencev pa so v Italiji še druge neitalijanske etniške skupine, tako Nemci v Južnem Tirolu in na Asiatski planoti, Francozi v Aostanski dolini, Hrvatje, Grki in Albanci v Južni Italiji. In ankete ne izvedemo, zakaj se italijanska vlada protivi popisu prebivalstva po narodnosti. Pač pa nam anketa odkriva, da so se nekateri od anketirancev že pri štetju l. 1951 zavezali za tak popis a da so doživeli tako razočaranja, da si tudi za predstoječe štetje oktobra 1961 ne obetajo boljšega uspeha.

In vendar je Italija član Združenih narodov, ki so sprejeli načelo, da se morajo v vseh državah popisati etniške skupine. Morda hoče počakati, da bodo prej izdani etnični in splošno veljavni kriteriji, toda na to lahko počaka še dolgo.

Anketa nam tudi odkriva, kaj je bilo s tistim tajmstvenim štetjem l. 1936 o katerem se je tu in tam susnjalo in na katerega so se sklicevali nekateri italijanski pisci. Tedaj je italijanska vlada na svojih policijskih organih priredila tajen popis Slovenstva in Hrvatstva v tedanjih Juljskih krajih, toda ne zaradi tega, da bi dognala število Slovencev in Hrvatov, kot pripadnikov neitalijanske etniške skupine, temveč kot antitalijanskega elementa. Resnično so na osnovi tega štetja sestavili seznam za prošle eposne bane talijancev, s katerimi so več tisoč Slovencev in Hrvatov poslali v Abruce. Posvem utemeljeno imajo nekateri anketiranci to epolojsko štetje iz raznih razlogov za nerensno. Vendar so ga, kakor rečeno, razni avtorji ponovno že uporabljali za prikazovanje etniške strukture prebivalstva v škodo slovenskega elementa. Celotno niso bili ti podatki nikoli objavljeni, zaradi tega jih ne moremo oceniti. Po manjših drobcih tega štetja za nekatera mesta in kraje, ki smo jih lahko videli, da bi morali sklepati, da je bilo to tajno epolojsko štetje pravičnejše nasproti Slovincem in Hrvatom kakor javno štetje leta 1921.

Pa že za nekdo drugo štetje izvedemo iz ankete namreč za štetje, ki so ga med drugo svetovno vojno priredile italijanske okupacijske oblasti na zasledenem slovenskem in hrvaškem ozemlju, da bi dognali število oseb, rojenih v Juljski krajini. Našteli so jih 17.496. V anketi je rečeno, da je to število iz umivnih razlogov bilo prenikno. Po naši sodbi bi moralo biti najmanj dvakrat toliko. Ako upoštevamo še ostalo omenjeno predvojnega Jugoslavijskega štetje 70.000 za begunce iz Juljske krajine v celotni Jugoslaviji bilo preveliko penjenje.

Za presojanje etniške strukture Tržaškega ozemlja nam preostaja, kakor smo že omenili, samo rezultat avstrijskega štetja iz leta 1910. Po zaključnem uradnem poročilu je bilo tedaj na sedanjem Tržaškem ozemlju 72.134 Slovencev in Hrvatov, in sicer v občini Trst 59.219, v Devinu Nabrezini 4289, v Dolini 4643, v Miljah 1782, na Repentobru 669 in v Zgoniku 1460. Te podatke omenja tudi anketa, toda jih ne priznava za veljavne, temveč navaja namesto njih podatke, kakor jih je arhiviranih De Castro, namreč 38.000 Slovencev in Hrvatov za Tržaško občino ter 51.000 Slovencev in Hrvatov za vse Tržaško ozemlje. Ta arhiviranih podatke je prav preprosta, De Castro je kratkot močno črtal vse Slovence in Hrvatje, ki jih je dognala revizijska štetja po vladnih uradnih. Kako je De Castro utemeljil svoj postopek, nam ni znano. Z leta 1955 je napredal knjigo o tem štetju. Ta napoved je bila tudi ponovno, da je L. Cermelj napisal razpravo o ljudskem štetju v Trstu leta 1910, ki je izšla v Anahil Jadranskega inštituta II. (Zagreb 1958). Vse kaže, da je De Castro medtem že zaključil svojo knjigo, saj je zanj prejel od tržaškega magistrata zlato medaljo in se

V novem filmu režiserja Camilla Mastrocinejeja, «Totot ufa '62», bo znani italijanski komik Totò zopet nastopal v vlogi goljufa. Poleg njega bo v filmu igral tudi Nino Taranto, njegova hčerka, ki jo vzdržuje z vsemi možgami goljufijami, pa bo igrala prikupna Estela Blain (na sliki).

Neraziskane strani človeške zgodovine

Pisana beseda starih Etruščanov je še vedno nerazvozlana uganka

Razni ostanki: grobovi, nakit, posodje, mesta itd., označujejo kraj njihovega bivanja, ne povedo pa od kod so prišli

Dandanes, ko je človek že premagal toliko problemov in ko je človeška pamet z uspehom lotela še tako kompleksnih in na prvi pogled skoraj nerešljivih stvari, pogledamo nazaj na neznane stvari, ki so skoraj premagano vedno še skoraj smešno slišni, da obstajajo nekaj, česar kljub vsemu naporom ni bilo mogoče razvozlati: nekaj stvari pisav in s tem zgodovino oziroma izvor nekaterih starih narodov.

Eten od teh narodov je etruščanski. Zanimivo je, da imajo učenjaki, etnologi in arheologi, v rokah precej fragmentov njihovih tekstov, vendar je pisava zelo kompleksna in, kar je najbolj težko, nikjer ni ene same prave vedene besede v kako že znano staro pisavo ali kakršnega koli znaka, ki bi s pomočjo že znanega pomagala reševali neznanje. In tako še vedno pišajo v negotovosti. Morali bi pravzaprav popraviti stari ljudski rek, ki pravi za vsako manj razložno pisavo: tvoja pisava je slabša od hieroglifov. Boj točno bi bilo: pišev manj jasno od Etruščanov, kajti pisavo v hieroglifih, ki so se je posluževali stari Egipčani, so že zdavnaj razvozljali. Ko se je Napoleon odpravil na Egipt, za časa enega svojih bojnih pohodov proti koncu 18. stoletja, je vzel s seboj nekaj učenjakov, ki naj bi raziskali taktak še zelo nejasno zgodovino starega Egipta.

mal v nekaterih panogah, so bili v drugih izredno originalni in plodni, namreč v izdelovanju nakita in majhnih bronastih predmetov domače uporabe, ki so jih samo Grki iskali in katere so v veliki množini našli v Grčiji zamir. Ta dekorativna in uporabna umetnost je bila pri Etruščanih tako razvita, da je produkcija dosegala kar industrijski način dela in jim prinašala v trgovino lepe vire dohodkov. Ravno velike množice bogastva, vse možnega pribora in bogate vezanih oblačil kaže, da so Etruščani udobno živeli, kar potrjuje tudi impozantnost javnih del, posebno vodovodov, mostov in cest.

Ce so pozneje Rimljani dosegli tak višek v arhitekturi in sploh na vseh poljih in zanesli svojo izredno civilizacijo na vse vetrove, se morajo zahvaliti svojim učiteljem Etruščanom. Rimljani so samo izpopolnjevali in nadlajali, kar so Etruščani nazkazali. In to prav v vseh panogah: od najvišjih arhitekturnih spomenikov do najmanjšega nakita. In če so pozneje našli svoj jaz v umetnosti, je bila to sinteza prvotnih etruščanskih in poznejših grških vplivov.

Zato so Etruščani tako važno poglavje človeške zgodovine, še vse polno skrivnosti in neraziskanih stvari. Danes se veliko ljudi bavi s tem vprašanjem. Se vedno prihajajo od časa do časa na dan nove izkopane in morda se je bližajo dnevu, ko bo skrivnost tega naroda in njegovega izvora dokončno odkrita. Zato je vsaka najdba tega dragocenejša in s skrbjo pregledana in preštudirana, ker se z vsako novo najdbo poraja upanje, da bo mogoče kaj novega odkriti, posebej v zvezi z njihovim pisavo.

Ce bi njihovi ostanki pripominjali na malozajsko. To je leta 1799 v Rozeti našli napis, ki je obsegal tri tekste, tri prevode — eden od teh je bil še v neznanih hieroglifih. S pomočjo te najdbe sta francoski učenjak F. Champollion in tudi Anglež Thomas Young leta 1822 razvozljali pisavo starih Egipčanov, ki so pisali v ideogramih, upodabljalih s stiliziranimi figurami vse stvari. (Danes poznamo pomen približno 3000 figur, od katerih se samo nekaj 600 bolj pogosto uporabljajo).

Tako smo zvedeli vse o Egipčanov, o njihovih navadah, veri, zgodovini in umetnosti. Vse je bilo napisano, treba je bilo samo prebrati (če lahko tako rečemo za razvozlanje hieroglifov). Za Etruščane pa nam nihče ne more dosti povedati. Pove nam lahko edino to, kar je z njimi ostalo: grobovi, ostanki mest, nakit in posoda (toda zelo težko je ločiti to, kar je ostalo na mestu, od tega, kar je prinesla trgovina od vseh vetrov, ker je bila v njihovih časih izredno na višku).

Vemo približno, kje so živeli v zgornji polovici Italije, med rekama Paom in Tiberom, ne vemo pa, od kod so prišli. To bi nam morda mogoče razvozljati edino kaj tekst, če bi poznali pisavo. Zda lahko samo ugibamo. Heroat, ki je poznal pisavo, je bil arhitektura njihovih stavb

Slička iz jugovzhodne Azije

Politični «altruizem» velikih sil v Kambodži

Rusi in Amerikanci tekmujejo med seboj kdo bo zgradil več bolnišnic in tovarn - Problem strokovnih kadrov

PNOM PENH, julija. — Ko je Sovjetska zveza v okviru svoje pomoči začela pred nekaj leti graditi velikim bolnišnico na periferiji Pnom Penha, so prišli k princu Sihanuku nekateri Amerikanci, da bi ga obvestili, da es tem, da dopusti Rusom gradnjo bolnišnice udpirajo vrata možnosti, da se njegov narod okuži s komunizmom». Princ je pozorno poslušal Amerikance in jim odgovoril: «Ce vaša vlada, gospodje, meni, da se bo moj narod od bolnišnice okužil s komunizmom, naj nam da pomoč in zgradi še eno bolnišnico, v njo pa naj takoj sprejme in zdravi, eno, ki se bodo okužili v ruski».

Ta anekdota, ki se pogosto sliši v Pnom Penhu je bila doslej v kambodži stvarnost na določen način tudi materializirana. Izmenično zdravljenje od tujih obolenj se nadaljuje v obliki svojevrstne tekme med velikimi silami v dajanju pomoči in graditvi raznih objektov.

Ni ugotovljeno, da bi kdorkoli od Kambodžanov od tega zbolel, toda v svetovski bolnišnici, ki je s svojimi 500 posteljami največja v državi, je bilo ozdravljenih že mnogo bolnikov, mnogo blaga je bilo že prepljanega po najmodernejši avto cesti Kambodže, ki so jo svojimi Amerikanci in prav tako mnogo blaga je bilo že izkrcane v prvi moderni kambodži obmorski luki, ki so jo zgradili Francozi.

Kitajci so zgradili štiri tovarne — prve enote moderne industrije, Čehi pa so nedavno sklenili dogovor za zgraditev še treh. Ce je mogoče verjeti govoricam, se Francozi in Japonci potegujejo za to, kdo bo prvi dal Kambodžancem televizijo.

Tekma se nadaljuje V teku enega tedna sta bila eden za drugim podpisana dva velika aranžmaja. Amerikanci bodo kmalu začeli graditi tehnološki inštitut, Sovjetska zveza pa tehnološko fakulteto.

Sovjetski načrt bi moral biti izveden do leta 1964. To bo fakulteta s študentskim domom za tisoč študentov petih tehničnih panog: arhitekturo, elektrotehniko, tehnologijo, tekstil, rudarstvo in melioracijo. V dveh letih po zaključku gradnje bo na fakulteti predavalo kakih 20 sovjetskih profesorjev.

Ameriški tehnološki inštitut je predviden za 700 študentov. Imel bo vse oddelke, kakor jih imajo povprečno ameriške tehnične fakultete, študenti pa bodo bivali v domu, ki bo v okviru šole. Tudi Amerikanci bodo za začetek dali nekaj profesorjev, del učnega kadra pa se bo šolal v ZDA med samo gradnjo fakultete.

Končno tudi tehnika S tehničnimi vedami so morali počakati. Bile s potrebne velike investicije za nabavo dragih instrumentov in laboratorijev iz inozemstva (samo instrumenti za fakulteto iz ameriške pomoči bodo stali okrog milijon dolarjev), za katere ni bilo mogoče najti deviz, niti ni bilo mogoče zagotoviti dovolj drobnih plačil za potovanje in plače vsaj nekaj desetina tujih profesorjev, kolikor jih je bilo minimalno potrebnih za odprtje tehnične fakultete.

Toda potrebe po tehničnem kadru so največje in sovjetska ter ameriška pomoč sta prišli res pravočasno. V vsej Kambodži je danes samo kakih 30 inženirjev domačinov, od katerih jih dober del dela v administrativnih službah. Položja dobro ilustrira padek, da sta v državi, kjer se nad 80 odst. prebivalstva ukvarja s kmetijstvom, samo dva agronomo-domačina in da sta oba zaposlena na vodnih poljih v kmetijskem ministrstvu.

Tuji niso rešitev Kadri v tej državi, kjer se mnogo dela in še vedno črtuje, so v glavnem iz inozemstva, pretežno iz Francije. Stroški so bili ogromni: pot do Kambodže in nazaj, na letni odhidi v Evropo ali Ameriko ter visoke plače, ki jih zahtevajo inozemski strokovnjaki, so težko obremenjevale devizne fonde.

Dobrih strokovnjakov ni lahko najti niti v razvitih državah. V glavnem so pripravljeni priti samo tisti, ki doma niso mogli najti dobre zaposlitve, kar pa običajno ni dobro priporočilo za njihovo kvalifikacijo.

Tuji potrebujejo tudi dajšo dobo, da se privadijo na klimo in lokalne pogoje za življenje in treba jim je zagotoviti najboljša stanovanja. Razen tega često zbolijo in izostajajo od dela. Dober del med njimi nima izkušenj in v prvem deževnem razdobju in da so prečela novih poslopj popokala. Poleg vsega tega so tuji strokovnjaki, ki jih je sedaj v Kambodži nekaj sto, prinesli pogosto s svojim znanjem tudi ideje in koncepcije, ki se niso mogle vskladiti s kambodžijskimi načrti.

Odvisnost od tujih kadrov je ovirala tudi široko podvzeme v strukturi gospodarstva. Ko je bilo pred časom govora o eventualni nacionalizaciji francoskih plantaž kavčuka, je bil kot eden izmed protirazlogov navedeno, da bi odhod strokovnjakov, ki so povezani s družbami, lahko pomenil neke vrste deviznega samomora in pustil državo brez njenega glavnega vira tujih valut.

Solanje Kambodžanov v inozemstvu je bila zanesljivejša, toda tudi počasnejša in dražja pot. Samo lani je 280 Kambodžanov odšlo na šolanje v tuje države z vladnimi stipendijami. Čez nekaj let ne bo več treba odhajati daleč na tehnični študij. Tehnični fakulteti iz ameriške in sovjetske pomoči se bosta začeli graditi čez nekaj mesecev v današnji periferiji glavnega mesta na kraju, kjer je v načrtu zgraditve glavnega mesta bodočnosti — Novega Pnom Penha.

Radio Trst A, Slovenija, Ital. televizija, Jug. televizija. Sreda, 12. julija 1961. Programska lista for radio and television stations.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ. Cerkevna umetnost v pomorski postaji. 165 razstavljavcev z 280 deli. Exhibition advertisement for a church art exhibition.

